

Opatrenia zameraných na zefektívnenie Verejnej správy na základe monitorovania a hodnotenia katastrov miest

3. Opatrenie - Opatrenia v hospodárení na lesnom pôdnom fonde

Stredne, silno, veľmi silno až katastrofálne ohrozené lesné pôdy zaberajú na Slovensku až 97,1% lesného pôdneho fondu.¹ Z porovnania údajov o skutočnej a potenciálnej vodnej erózii v lesných porastoch vyplýva imperatív, pokiaľ to podmienky dovoľia, udržať zalesnenie. Ďalším záverom by mal byť imperatív urgentného zalesnenia najmä spustnutých pôd, čo by umožnilo plnenie protieróznej a hydrickej funkcie lesa na nich.

Obrázok 1: Erózia lesnej cesty

Obrázok 2: Opatrenie proti erózii

Tisíce kilometrov dopravných liniek (cesty, zväžnice, približovacie linky, stopy po mechanizmoch) pri zrážka odvádzajú z lesných porastov dažďovú vodu. Z každého kilometra pri extrémnej zrážke 100 mm odvádzajú okolo 300 m³ dažďovej vody. Ročne je to viac ako 1000 m³ a za obdobie pôsobenia napríklad 10 rokov je to 10 tisíc kubických metrov vody. Ak by všetka táto voda putovala do výparu, dochádzalo by každoročne k znižovaniu produkcie citeľného tepla o 700 MWh. Podľa dĺžky lesných ciest sa dá približne kvantifikovať koľko

---

¹ Tamže

energie sa uvoľňuje z lesa, pretože tá voda chýba v poraste, ale aj pri výpare. Vyparovaná voda transportuje teplo z porastu do vyšších chladnejších vrstiev atmosféry.

Zvyčajne sa robia po lese odrážky. Odrážky je potrebné robiť na protieróznu ochranu ciest, no nie na zadržanie dažďovej vody v lese. Riešením je robiť odrážky, aj zo zasiakávacími jamami, aby všetka dažďová voda stekajúca po lesných cestách ostávala v lese, a aby lesné cesty neprispievali k vysychaniu. To je jedno z dôležitých opatrení na zamedzenie vysušenia lesov. Na zlepšenie vodnej bilancie v lesoch je možné využiť napríklad nasledovné opatrenia:

1. Zákaz holorubov
2. Ochrana lesa pred škodcami v lesoch (napr. kôrovcom)
3. Optimálne zloženie a kvalita lesov
4. Odrážky na cestách so zasiakávacími jamami
5. Likvidácia nepoužívaných dopravných a približovacích liniek
6. Hrádzky všetkých druhov v erózných roklinách a drobných vodných tokov
7. Vodné jamy, protipožiarné nádrže a malé vodné nádrže

Popis navrhovaných vodozadržných opatrení sa nachádza v Prílohe 1: *Popis princípov technických opatrení na základe monitorovania a hodnotenia územia*

Pre verejnú správu je potrebné poznať, ako je z hľadiska ozdravovania klímy dôležité hospodáriť s vodou v lesoch a tieto opatrenia presadzovať v lesných hospodárskych plánoch. Dôležitým faktorom je tiež ochrana vodných zdrojov pre potreby komunity. Mnoho lokálnych vodných zdrojov na úrovni komunít sa používa na zásobovanie obce pitnou vodou. Z toho pramení potreba stálej starostlivosti o vodné zdroje v lesoch.